

SARDAR PATEL UNIVERSITY
T.Y. B.Com. (External) Examination
Thursday, 20th August, 2020
11.00 am - 1.00 pm
TAX-301 : Taxation

કુલ ગુણ : ૭૦

નોંધ : જમણીબાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) કરના પ્રકાર અને કરની આકારણીની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. (૦૮)
 (બ) કરમુક્ત આવકો તથા ગ્રોસ આવકમાંથી કલમ ૮૦ હેઠળ મળતી સામાન્ય કપાતો અને કલમ ૮૮ હેઠળની રાહતો અને રિબેટની ચર્ચા કરો. (૦૯)

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) વર્ણન કરો : કર લાગુ પાડવો અને આવકવેરાનો બોજ. (૦૮)
 (બ) ચર્ચા કરો : કર ભરનારનો રહેઠાણનો દરજ્જો અને આવકવેરાનું ભારણ. (૦૯)

પ્ર.૨ શ્રી હસમુખલાલ જોષી મહાદેવ ટેક્સટાઈલ લીમિટેડમાં જનરલ મેનેજર છે. નીચે આપેલ વિગતો પરથી આકારણી (૧૮)
 વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે તેમના કરપાત્ર પગારની આવકની ગણતરી કરો.

- (૧) મૂળ પગાર : રૂ. ૩૫૦૦૦ માસિક
 (૨) મોંઘવારી ભથ્થુ : મૂળ પગારના ૫૫%
 (૩) બોનસ : બે માસિક પગાર
 (૪) કમિશન : રૂ. ૬૦૦૦૦
 (૫) મકાન ભાડા ભથ્થુ : માસિક રૂ. ૨૫૦૦૦ (ચુકવાયેલ ભાડું અમદાવાદમાં રૂ. ૧૫૦૦૦ માસિક)
 (૬) શિક્ષણ ભથ્થુ : રૂ. ૨૫૦૦ માસિક
 (૭) માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં તેમના અને કંપની તરફથી મૂળ પગારના ૧૦% લેખે ફાળો આપવામાં આવે છે.
 (૮) કંપની તરફથી તેમને અંગત તેમજ કંપનીના કામ માટે ૧.૪ લીટર ક્યૂબિક કેપેસિટીવાળી એક મોટરકાર પણ મળેલ છે, જેનો સંપૂર્ણ નિભાવ ખર્ચ કંપની દ્વારા ચૂકવવામાં આવે છે.
 (૯) 'વ્યવસાય વેરો'ની શ્રી જોષી દ્વારા ચૂકવણી રૂ. ૨૪૦૦.

અથવા

પ્ર.૨ શ્રી ચિમનલાલ ગોસ્વામી ગેલેક્ષી મીડિયા લિમિટેડ, વડોદરા ખાતે ચીફ એક્ઝીક્યુટીવ ઓફીસર તરીકે કાર્યરત (૧૮)
 છે. નીચે દર્શાવેલ વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે તેમના કરપાત્ર પગારની આવકની ગણતરી કરો.

- (૧) મૂળ પગાર : રૂ. ૮૦૦૦૦૦
 (૨) મોંઘવારી ભથ્થુ: મૂળ પગારના ૨૫%
 (૩) બોનસ : મૂળ પગાર વત્તા મોંઘવારી ભથ્થાના ૧૦% પ્રમાણે.
 (૪) મનોરંજન ભથ્થુ રૂ. ૨૪૦૦૦
 (૫) તેમના બે સંતાનોને મફત શિક્ષણ, જેનો કંપનીને ખર્ચ રૂ. ૫૦૦૦૦ અને તેમના પગારમાંથી રૂ. ૧૨૦૦૦ વસૂલ કરવામાં આવે છે.
 (૬) અંગત વપરાશ માટે મફત ગેસ અને પાણીની સવલત અંગે કંપનીએ ચૂકવેલ ખર્ચ રૂ. ૧૨૦૦૦
 (૭) માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં વાર્ષિક ૧૨%ના દરે જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. ૨૬૦૦૦૦.
 (૮) કંપની દ્વારા પહોંચાટી અને રસોયાને ચૂકવેલ પગાર રૂ. ૧૮૦૦૦ અને રૂ. ૧૨૦૦૦.
 (૯) શ્રી ગોસ્વામીએ ચૂકવેલ વ્યવસાયવેરો રૂ. ૨૪૦૦.

પ્ર.૩ શ્રી નિલેશ ભટ્ટનું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૦નું નફા-નુકશાન ખાતુ આપેલ છે. આ માહિતી પરથી તેમનું આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે કરપાત્ર ધંધાકીય આવકની ગણતરી કરો. (૧૭)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
શરૂની બાકી	૧૫૦૦૦	વેચાણ	૭૪૫૦૦૦
ખરીદી	૨૭૫૦૦૦	આખર બાકી	૪૫૦૦૦
મકાન મરામત (ભાડે આપેલ)	૩૫૦૦	મળેલ ભાડુ	૩૫૦૦૦
ઓડિટ ફી	૭૫૦૦	ઘાલખાધ પરત	૫૫૦૦૦
ભાડુ ઉઘરાણી ખર્ચ	૨૫૦૦	(જેમાંથી રૂ. ૫૦૦૦નો	
પરચુરણ ખર્ચ	૪૫૦૦	અગાઉના વર્ષે લાભ મળેલ	
ઘાલખાધ	૧૪૫૦૦	નથી)	
ઘાલખાધ અનામત	૭૦૦૦		
મૂડી પર વ્યાજ	૨૭૦૦૦		
કરવેરો (આવકવેરો)	૩૫૦૦૦		
ઘસારો (માન્ય)	૭૦૦૦		
ભવિષ્ય માટે અનામત	૬૦૦૦		
કર્મચારી પગાર	૪૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૪૩૫૫૦૦		
કુલ સરવાળો	૮૮૦૦૦૦		૮૮૦૦૦૦

અથવા

પ્ર.૩ શ્રીમતિ સુશિલાબેન શાહ બે મકાનના માલિક છે. મકાન નં.-૧નો ઉપયોગ સ્વ રહેઠાણ માટે કરે છે. અને મકાન નં.-૨ રૂ. ૭૦૦૦ના માસિક ભાડે આપેલ છે. તેનું ત્રણ માસનું ભાડું મળેલ નથી. મકાન નં.-૨નું મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય રૂ. ૧૨૦૦૦૦, પ્રમાણિત ભાડું રૂ. ૧૧૫૦૦૦ અને વ્યાજબી ભાડું રૂ. ૧૧૦૦૦૦ છે. મકાન માલિક ૧૦% પ્રમાણે મ્યુનિસિપલ વેરો ભરે છે. મકાન નં.-૨ના બાંધકામ માટે ૧૯૯૯માં લીધેલ લોન પર તેમણે રૂ. ૫૫૦૦૦ વ્યાજ ચૂકવેલ છે. આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે શ્રીમતિ શાહની મકાન મિલકતની કરપાત્ર આવક શોધો. (૧૭)

પ્ર.૪ શ્રી મનહરભાઈ ચાફીકે તા. ૩૧-૩-૨૦૨૦ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે રોકાણની વિગતો આપેલ છે. (૧૮)

- (૧) રૂ. ૬૫૦૦૦૦ના ૯%ના વડોદરા મ્યુનિસિપલ બોન્ડ.
- (૨) રૂ. ૧૪૫૫૦૦૦ના ૭%ની ભારત સરકારની કરમૂકત જામીનગીરી.
- (૩) રૂ. ૨૩૫૦૦૦ના ૯%ના મુંબઈ પોર્ટ ટ્રસ્ટ બોન્ડ.
- (૪) રૂ. ૫૭૫૦૦૦ના ૧૦% કરમૂકત કિબેન્યર્સ ભારતીય રેલ્વે કોર્પોરેશનના (ટી.ડી.એસ.-૨૦%)
- (૫) રૂ. ૨૫૦૦૦૦ના ૮.૫%ના ટ્રેઝરી બચત જમા પત્રો.
- (૬) રૂ. ૭૫૦૦૦ના ૯%ના રીલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લી.ના પ્રેફરેન્સ શેર.
- (૭) રૂ. ૧૬૦૦૦૦ના ૮%ના કરમૂકત કિબેન્યર્સ, ભેલ લી. ના તે માન્ય શેરબજારમાં નોંધાયેલ છે.(ટી.ડી.એસ.-૧૦%) તેમણે ભારત સરકારની કરમૂકત જામીનગીરીમાં રોકાણ માટે લીધેલ લોન પર રૂ. ૧૪૫૦૦૦ વ્યાજ ચૂકવેલ છે. તેમણે ભારતીય રેલવે કોર્પોરેશનમાં રોકાણ માટેની લોન પર રૂ. ૧૨૦૦૦ વ્યાજ ચૂકવેલ છે. વ્યાજ વસૂલી માટે રૂ. ૮૪૫ કમિશન અને કિવીડન્ડ વસૂલી માટે રૂ. ૫૦ દલાલીની ચૂકવણી કરેલ છે. આ.વ. ૨૦૨૦-૨૧ માટે 'અન્ય સાધનની આવક'ના શીર્ષક હેઠળની કરપાત્ર ગણતરી કરો.

અથવા

- પ્ર.૪ (અ) આબકારી જકાત અંગેની સામાન્ય કાર્યવાહીની સમજ આપો. (૦૬)
- (બ) કેન્દ્રીય મૂલ્ય વર્ધક કરની ચર્ચા કરો. (૦૬)
- (ક) ગુજરાત વેચાણવેરા ધારો, ૧૯૬૯ના હેતુઓ અને મહત્વના લક્ષણોનું સ્પષ્ટિકરણ કરો. (૦૬)

-----X-----